

JOAN JUAN BARBERÀ

in memoriam

CONCERT EXTRAORDINARI

ORQUESTRA FILHARMÒNICA
DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

11 de març de 2012 · 19 hores

ESGLÉSIA
DE L'ASSUMPCIÓ

MONTESA

ORQUESTRA FILHARMÒNICA
DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Hilari Garcia, *director*

El nostre agraïment a

INELCOM

INGENIERÍA ELECTRÓNICA COMERCIAL, S.A.

FOMENTO CULTURAL

PROGRAMA

I PART

Tiento ple de quart to
Joan Baptista CABANILLES
(1644-1712)

Concert per a orgue i orquestra en sib major op. 4, núm. 6
Georg Friedrich HÄNDEL
(1685-1759)
Andante allegro - Larghetto - Allegro moderato

Òscar Oliver, orgue

Simfonia simple, op. 4
Benjamin BRITTEN
(1913-1976)
Boisterous Bourrée - Playful Pizzicato
Sentimental Saraband - Frolicsome Finale

II PART

Petita simfonia, op. 216
Charles GOUNOD
(1818-1893)
Adagio et Allegretto - Andante cantabile
Scherzo - Finale

Huit miniatures instrumentals
Ígor STRAVINSKI
(1882-1971)
Andantino - Vivace - Lento
Allegretto - Moderato - Tempo di marcia
Larghetto - Tempo di tango

Vocalise, op. 34, núm. 14
Serguei RAKHMÂNINOV
(1873-1943)

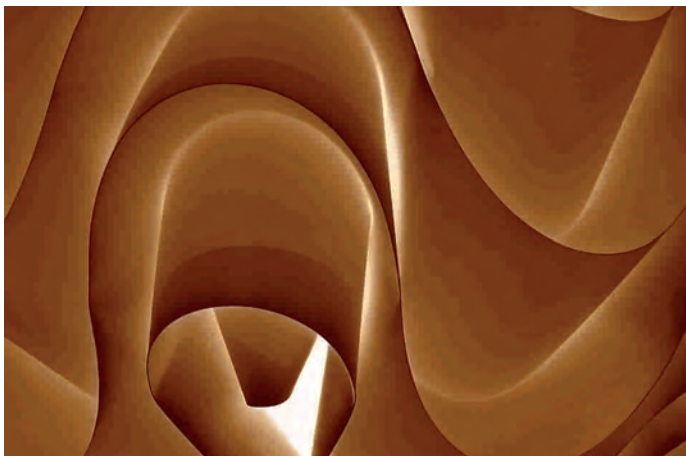
Jesús Jiménez, violí

NOTES AL PROGRAMA

El programa d'aquest concert té com a característica principal l'encadenament de diverses seqüències temàtiques que s'entrellacen amb solució de continuïtat, de manera que es crea una conducció musical gradual que ens transporta per un repertori eclèctic quant a èpoques i estils. Aquest cabdell comença a desfilar-se amb *Tiento ple de quart to* del compositor algesinenc Joan Baptista Cabanilles (1644-1712), del qual en pròxim 29 d'abril es commemora el 300 aniversari de la seua mort. Organista de la catedral de València, Cabanilles és considerat el màxim exponent del Barroc musical valencià tant per la seua faceta com a intèrpret com pel seu llegat creatiu, que inclou nombroses composicions per a orgue i una gran diversitat d'obres polifòniques.

Un altre gran exponent del Barroc musical, en aquest cas britànic malgrat el seu origen alemany, és Georg Friedrich Händel (1685-1759). Autor d'una ingent producció, en la qual destaquen els oratoris i les òperes, també fou un prolífic compositor de concerti grossi i de concerts per a solista. En concret, els seus concerts per a orgue (els opus 4 i 7 del seu catàleg) estaven destinats a ser interpretats curiosament durant els intervals dels seus oratoris i de les seues òperes. Com que el temps de què disposava per a compondre'ls era poc, sovint utilitzava material d'algunes de les seues obres més primerenques per a elaborar-los. L'elegància formal i la bellesa melòdica d'aquests concerts les trobem reflectides en el *Concert per a orgue i orquestra en si bemoll major* (el número 4 de l'opus 4), que escoltarem hui, el qual presenta l'estructura en tres moviments (ràpid-lent-ràpid) prototípica del concert barroc i recull les característiques melòdiques i harmòniques, així com la interacció entre el solista i l'orquestra, representatives de l'estil de Händel.

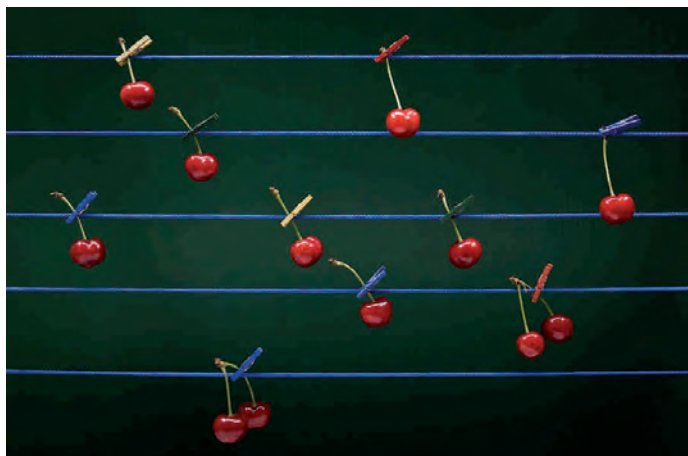
D'altra banda, la historiografia musical anglesa considera Händel

un dels compositors més cèlebres i rellevants del Barroc, juntament amb Purcell. Tanmateix, així com altres cultures tingueren grans compositors clàssics i romàntics, la música britànica no comptarà amb una altra figura il·lustre fins ben entrat el segle XX. En efecte, els musicòlegs consideren Benjamin Britten (1913-1976) el gran compositor anglès del segle XX, que trenca amb els quasi dos-cents anys d'orfandat de figures eminents en la música britànica. De Britten s'interpretarà la seua *Simfonia simple*, opus 4, una obra de joventut per a orquestra de corda, en la qual, a l'igual que féu Händel en els seus concerts per a orgue, Britten usa temes i melodies que va compondre per a piano quan era un adolescent. L'obra, estructurada en quatre moviments com les simfonies tradicionals, fou estrenada en 1934 i el compositor la va dedicar a la seua professora de viola Audrey Alston (Mrs. Lincolne Sutton).

La segona part s'enceta com s'acaba l'anterior: amb una simfonia en format reduït. En aquest cas, però, canviem de compositor, d'època i de formació. Comptat i debatut, la *Petita simfonia*, op. 216, fou escrita en 1885 pel compositor romàntic francès Charles Gounoud (1818-1893), famós sobretot per la seua producció operística i la seua música d'escena. La *Petita simfonia* està composta per a nou instruments de vent, s'organitza d'acord amb l'ordre dels moviments de les "grans" simfonies clàssiques i està dedicada al flautista Paul Taffanel.

Seguint la línia dels formats reduïts en dispositiu instrumental, estructura i durada, fem un salt de nou al segle XX per enfrontar-nos al costat menys conegut de la producció del compositor rus Ígor Stravinski (1873-1943): la música de cambra. Stravinski, afamat sobretot pels seus ballets compostos per al cicles parisencs dels ballets russos de Serguei Diàguilev, és autor d'una quantitat considerable d'obres per a diverses formacions cambrístiques, algunes de les quals són poc conegudes. És el cas d'aquestes *Huit miniatures*

instrumentals, per a quinze músics, que són peces breus però plenes d'un gran lirisme. Són com huit contes redactats de manera magistral, en els quals no sobra ni un punt ni una coma, i en alguns casos escrits d'acord amb les pautes de certes formes musicals clàssiques i no tan clàssiques com el cànon, la siciliana, la marxa o el tango.

Com a final d'aquesta cursa de relleus, pren el testimoni de l'anterior compositor rus un altre compositor rus: Serguei Rakhmàninov (1873-1943). No obstant això, Rakhmàninov no té res a veure amb l'estètica creativa moderna i transgressora de Stravinski. Més bé al contrari: malgrat trobar-se immers en un món artístic convuls i ple de canvis, Rakhmàninov va optar per seguir la línia creativa dels grans compositors romàntics. Famosos són els seus concerts per a piano (ell mateix fou un gran pianista) i les seues simfonies per les bellíssimes melodies que desenvolupa i pels temes d'estil marcadament romàntic. La peça que escoltarem, *Vocalise*, és un bon exemple del seu llenguatge hereu de la tradició de la música culta russa del segle XIX. De les moltes versions que hi ha d'aquesta obra, n'hem triat la de violí i orquestra per a cloure aquest concert.

ORQUESTRA FILHARMÒNICA DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

L'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València, fou creada l'any 1995, té una plantilla de 80 joves alumnes, majoritàriament universitaris; l'edat mitjana dels seus integrants és de 20 anys i la seua finalitat és donar una formació d'alta qualitat en interpretació orquestral, amb professorat especialitzat per a cadascuna de les famílies instrumentals. Des de la seua creació fins a 2010 va estar dirigida per Cristóbal Soler i des de 2011 el seu director és Hilari García Gázquez. A més, cal destacar que la seua activitat es realitza de manera estable amb dos assaigs setmanals al llarg de tot l'any acadèmic, cosa que li permet abordar amb solvència un repertori de gran dificultat i projecció. Entre les obres més destacades que l'orquestra ha interpretat fins ara cal destacar: *Eclairs sur l'au-delà* d'O. Messiaen, *Hary Janos* de Z. Kodály, *Petruska* i *L'ocell de foc* d'I. Stravinsky, *El sombrero de tres picos*, de M. de Falla, *Simfonia núm. 9*, *Del nou món* d'A. Dvorack, *Quadres d'una exposició* de M. Mussorgski, *Daphnis i Chloé* de Ravel, *Els planetes* de G. Holst, etc.

Durant els seus 15 anys d'història, més de 500 joves músics valencians han format part de l'orquestra i molts d'ells actualment ocupen places en orquestres professionals espanyoles i europees. L'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València ha realitzat nombrosos concerts en diferents auditoris, entre els quals destaquem el Palau de la Música de València, el Palau de les Arts Reina Sofia de València, l'Auditori de Barcelona, l'Auditori de Saragossa, l'Austria Center Vienna, etc. L'Orquestra ha estat dirigida per

batutes de prestigi, com José Collado, Laszlo Heltay, Carlos Riazuelo i Carles Santos, entre altres; així mateix, ha actuat amb solistes de gran fama, com Montserrat Caballé, Stephan Schilli, Luis Michal, Marta Carfi, Michele Marasco, Duncan Guifford, Juan Antonio Fenollar, Mariano García, Carles Marín, etc.

L'any 1997 va participar en diversos festivals internacionals, entre els quals cal destacar el FIMU (Festival Internacional de Música Universitària) que va tenir lloc a Belfort (França). Pel juliol de 1998 va participar en la XXVII edició del Concurs Internacional de Joves Orquestres realitzat a Viena (Àustria), on va obtenir el primer premi en la categoria d'orquestres simfòniques. Per l'abril de 2002 va fer una gira per Àustria i Eslovènia i va actuar, entre altres llocs, a l'auditori del prestigiós Mozarteum de Salzburg. Les seues activitats es realitzen amb el patrocini del Patronat d'Activitats Musicals de la Fundació General de la Universitat de València i el Santander.

HILARI GARCÍA GÁZQUEZ, DIRECTOR

Naix a la Pobla Llarga en 1975. Compagina els estudis musicals de viola i piano amb els estudis de Filologia a la Universitat de València, on es llicencia amb premi extraordinari. Posteriorment ingressa, per oposició, en el cos de professors d'ensenyament secundari i batxillerat en l'especialitat de Llengua i literatura, cosa que el condueix, poc després, a treballar com a tècnic lingüístic en la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana. Prossegueix la seua dedicació musical en el camp de la composició amb els professors Javier Costa, César Cano i Emilio Calandín, i assisteix a diferents cursos relacionats amb aquesta disciplina impartits per Marian Didu i Rainer Bischof. Té compostes i editades obres per a cor i distintes formacions instrumentals, i ha guanyat diversos premis de composició de música coral com el "Matilde Salvador" o el "Ciutat de Reus".

Inicia les seues activitats com a director d'orquestra amb el mestre Cristóbal Soler i l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València. Posteriorment obté el títol superior de Direcció d'orquestra, també amb premi extraordinari, al Conservatori Superior de Música "Joaquín Rodrigo", on estudia amb els mestres Manuel Caldud i Eduardo Cifre.

Entre els anys 2008 i 2009 amplia la seua formació musical a l'Haute École de Musique de Ginebra (Suïssa) i al seu Centre de Musique Ancienne (CMA). Durant la seua estada a Ginebra treballa amb els mestres Celso Antunes (Direcció de cor), Laurent Gay (Direcció d'orquestra), Nicolas Bacri (Composició i Orquestració) i Leonardo García Alarcón (Música antiga i barroca), alhora que assisteix a diferents classes magistrals de mestres prestigiosos com

Simon Rattle, Jorma Panula, Marek Janowski o Charles Dutoit.

Ha sigut director assistent de la Jove Orquestra de la Generalitat Valenciana (JOGV) i de l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València (OFUV) i ha dirigit diverses orquestres nacionals i internacionals com l'Orquestra Simfònica del Teatre Chapí de Villena, l'Orquesta Sinfónica de Albacete (OSA), l'Orquesta de Córdoba, l'Orquesta Filarmónica de la Universidad Nacional de México (OFUNAM), la Symphony Orchestra RWCMD de Cardiff (Regne Unit), l'Orchestre Symphonique HEM Genève (Suïssa) i, recentment, la Palestine Youth Orchestra (PYO).

A hores d'ara pertany, també per oposició, al cos de professors de música i arts escèniques, en l'especialitat d'Orquestra i, des de 2011, és director titular de l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València Estudi General.

ÒSCAR OLIVER GONZÁLEZ, ORGUE

Inicia els estudis musicals als 8 anys a l'Escolania de València on és nomenat organista de la Reial Basílica de València als 13 anys. Es gradua amb les màximes qualificacions sota la tutela de Victoria Alemany i Adolfo Bueso, i es perfecciona més tard amb Ramon Coll a Barcelona i Ana Guijarro a Madrid.

Ha oferit recitals en diferents ciutats europees així com en les principals sales espanyoles al costat dels més destacats cantants i músics valencians invitat per la Universitat de València, Joventuts Musicals, Amics del Liceu, la Fundació FIDAH i l'HAMU de Praga entre d'altres. Entre les seues actuacions com a solista destaquen les realitzades juntament amb la Banda Municipal de València, l'Ensemble Col legno i l'Orquestra Simfònica de València. Com a repertorista ha treballat amb solistes i directors de la talla de Nathalie Sutzmann, Simon O'Neill, Waltraud Meier, Bo Skovhus, Walter Weller i R. Frübeck de Burgos. Interessat també per propostes que oferisquen una manera diferent d'acostar-se al món de l'òpera, ha dirigit des del piano obres com l'*Òpera dels tres porquets* i *Hola Cenerentola!* Ha actuat amb la Jeunesses Musicales World Orchestra i, de manera més assídua, amb el Grup Instrumental de València, l'Orquestra de València i l'Orquestra de la Comunitat Valenciana sota la direcció de Lorin Maazel.

És reclamat com a pianista acompanyant per orquestres com l'Orquestra de la Comunitat Valenciana, l'Orquestra de València o l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València, així com en classes magistrals amb figures com Dalton Baldwin, Raina Kabaivanska i Ernesto Palacio invitat per l'Opera Academy of Skive. Ha enregistrat obres de compositors valencians estrenades en el marco del Festival Internacional de Música Contemporània de València Ensems. En la seua faceta d'organista és el titular de l'orgue històric de Montesa

(1744). Pertany al cos de Professores de Música i Arts Escèniques des de 2002 i, en l'actualitat, és professor del Conservatori Superior de Música Joaquín Rodrigo de València.

JESÚS JIMÉNEZ ABRIL, VIOLÍ

Naix a Vila-real en 1987 i comença als 5 anys els seus estudis a aquesta localitat al Conservatori Professional Mestre Goterris amb Beatriz Maicas i Francisco Jimeno. Continua els seus estudis a Barcelona, a l'ESMUC, amb Agustín León Ara, i a València, al Conservatori Superior Joaquín Rodrigo, amb Mª Carmen Antequera. Paral·lelament ha realitzat cursos de perfeccionament i ha rebut consells de Raquel Castro, José Manuel Álvarez, Héctor Corpus, Keiko Wataya, Elena Mikhailova, Vicente Huerta i Kati Sebestyén. Ha sigut finalista del XXII Concurs de Joves Intèrprets Ruperto Chapí celebrat a Villena el març de 2010. Ha format part del quartet de corda Norai, que el febrer de 2011 va ser finalista del II Concurs de Música de Cambra d'Alzira. En el terreny orquestral, actualment és concertino de la Jove Orquestra Simfònica de Castelló i de l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València. També és concertino de l'Orquestra del Conservatori Superior de Música Joaquín Rodrigo de València, sota la batuta de Mª Pilar Vañó, i en 2011 ha estat concertino de la Jove Orquestra de la Generalitat Valenciana, sota la direcció de Manuel Galduf. Ha tocat sota la batuta, entre d'altres, de Sergio Alapont, Henrie Adams, Fausto Fungaroli, Manuel Galduf, Salvador Mas, Andrés Orozco i Carles Ramon i Segarra.

JOAN JUAN BARBERÀ

in memoriam

Joan Juan va nèixer a Xàtiva el 1940. Durant un temps visqué a Montesa (el seu padrastre era secretari del poble). Estudià batxillerat a l'institut Josep de Ribera, quan les seues instal·lacions estaven ubicades a l'antic palau de l'Arquebisbe Mayoral. En aquest edifici, compartí aules i pupitres amb Raimon. Els dos estudiaren també a les aules de la Universitat de València Estudi General. Acudien a l'antiga Facultat de Filosofia i Lletres situada al carrer de la Nau. Tant Raimon com Joan obtingueren la llicenciatura en Història. A poc d'acabar la carrera, Joan s'incorporà al negoci familiar, la venda de cotxes. Era cosí germà dels Mahiques, els propietaris d'un concessionari. Durant la dècada dels seixanta simultaniejà el treball a l'empresa i la docència. Donà classes, a temps parcial i com a interí, a l'IES Josep de Ribera. Impartí l'assignatura de castellà durant els cursos 65-66, 66-67 i 67-68. Durant el curs 68-69, també donà classes d'Història de l'Art al col·legi Claret. A l'IES Josep de Ribera, va coincidir amb el professor Josep Bausset. Ambdós estaven compromesos amb la llengua i la cultura del País.

Amb el temps, Joan acabaria sent gerent i principal propietari de l'empresa familiar, abandonant definitivament les incursions esparses al món de la docència. A partir de llavors, dedicà especial atenció a la militància cultural. Formà part del grup

de persones que fundà l'Associació d'Amics de la Costera. En fou vicepresident i (des del 1978 fins al 1993) president. Durant un temps, la junta directiva es reunia al seu palau de Vallés. Ell i la seua esposa, Dolors, acollien els membres de la junta i els socis interessats. Era freqüent que s'hi aplegara gent com Ricard Sicluna, Ximo Corts, Marià González, Joan Ramos, Vicent Montés, Miquel Calabuig, Paco Belda, Antoni Martínez... Joan, home progressista i pròxim al socialisme, arribà a col·laborar amb el PSPV. Formà part de la llista electoral encapçalada, el 1995, per Manuel Casesnoves.

Participà en la fundació de *Papers de la Costera*. Gràcies als seus contactes, diferents artistes, intel·lectuals i polítics van participar a les activitats de l'Associació durant les dècades dels setanta i els vuitanta. Va impulsar publicacions (*Materials xilogràfics de la impremta de Blai Bellver*), concerts, cicles de conferències, exposicions com *Bandera, Bandera*, d'Artur Heras... Joan conreà amistats duradores amb gent com Manuel Boix, Josep Palacios, Vicent Montés o els ja esmentats Artur Heras i Raimon. A finals dels setanta, Vicent Andrés Estellés sojornà uns dies a casa de Joan. El poeta escriví posteriorment un llibre, *Xàtiva*, que acabaria formant part del *Mural del País Valencià*. Des de la seua faceta empresarial, el nostre antic president mai no deixà de prestar-nos ajuda, a través sobretot del patrocini de múltiples activitats, com ara els cicles musicals. Va participar en els homenatge a Raimon i Pedro Ruiz, i en la presentació -quan ja estava malalt- del *Papers de la Costera* número 13. La desaparició del nostre amic Joan Juan Barberà ens ha deixat un buit que resultarà difícil d'omplir.

Organitza

